

כתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דפנה אבניאלי

בעניין:

1. לחמניה טריה בע"מ

2. שמעון סלומון

3. אושרת סלומון

התובעים

ע"י ב"כ עו"ד שאול קוטלר

נגד

בנק דיסקונט בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד יגאל שפירא

הנתבע

פסק-דין

כתיק זה הגיעו הצדדים להסכמה ויונית. לפיה שאלת חבותו של הנתבע כלפי התובעים תידון תחילה, ואילו שאלת הנזק תידון בשלב מאוחר יותר. בתאריך 27.1.02 ניתנה החלטתי בשאלת חבותו של הנתבע כלפי התובעים (להלן: "ההחלטה"). על החלטה זו הוגשה בר"ע, שנדחתה על ידי כב' השופט דן ארבל, ועתה הגיעה שעתה של ההכרעה בשאלת הנזק, בהתאם לראשי הנזק שהוכרו על ידי בהחלטה.

הפיצוי המוסכם

1. כ"כ הצדדים הגיעו להסכמה, כי הפיצוי הכולל כגין הנזק הנובע מרכישת קרנות הנאמנות ותוכניות החסכון, וכן בגין חישוב הריבית לפי 360 ימים יועמד ע"ס של 427,031 ₪, נכון ליום 9.7.97 (סעיף 2 לסיכומי ב"כ התובעים).

בתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

כפני: כב' השופטת ד"ר דפנה אבניאלי

2. ב"כ הנתבע מציין בסיכומיו, כי הוא מסכים לאופן בו חושבו הסכומים הנדרשים בסעיף 2
 (א) לסיכומי ב"כ התובעים, וכן לדרישה כי יתווספו ריבית והצמדה לפי חוק פסיקת ריבית
 לסכום זה, החל מיום 9.7.97 ועד התשלום המלא בפועל, כאמור בסעיף 2(ב) לסיכומי ב"כ
 התובעים. ב"כ הנהבע מבקש להבהיר, כי הסך של 414,000 ₪, המפורט בסעיף 2(א)(1)
 לסיכומי ב"כ התובעים, מגיע לתובע 2 בלבד; ואילו הסך של 11,647 ₪, המפורט בסעיף 2
 (א)(2), והסך של 1,384 ₪, המפורט בסעיף 2(א)(3) לסיכומי ב"כ התובעים, הינם סכומים
 המגיעים לתובעת 1 בלבד.

3. ב"כ הנתבע אף מסכים לאמור בסעיף 2 (ג) לסיכומי ב"כ התובעים, המתייחס למקרה שבו
 יוגש ערעור ע"י הנתבע ומסכים שיקבע, כי יש להפחית או מהסכום שיפסק בפסק דיני,
 כאמור בסעיף 2 (ג) לסיכומים.

הפיצוי הכלתי מוסכם

4. ב"כ התובעים טוען, כי התובעים זכאים לפיצוי עונשי מאת הנתבע, בסך של 100.000 ₪,
 כמפורט בסעיף 5א (5) לכתב התביעה. לדבריו, אמנם אין הלכה מבוססת בדין הישראלי
 בדבר היכולת להשית פיצוי עונשי, מעבר לפיצוי עבור נזק בפועל, אך ניתן לאמץ מנגנון זה,
 הקבוע בפקודת הנוזקין, גם בתכיעות חוזיות, שבהן חסר בחקיקה אלמנט הפיצוי העונשי.
 לחיזוק טענה זו מפנה ב"כ התובעים לפסק דין, שניתן בת.א 21132/98 ע"י כב' השופטת
 ד"ר מיכל אגמון-גונן, שם נפסק לתובע פיצוי בגין עגמת נפש, שהיתה כרוכה בהטלת עיקול
 על חשבוננו (נספח א' לסיכומים).

5. לדברי ב"כ התובעים, מדובר במקרה של התניית שירות כשירות, המהווה "פעולה פסולה,
 רצונית, כוחנית, בעלת פגם חמור, אף פלילי לאור הוראות חוק הבנקאות (שירות ללקוח)
 וללא ספק נזיקי" (סעיף 3 (5) לסיכומי ב"כ התובעים). ב"כ התובעים גורס, כי במקרה מעין

כתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דפנה אבניאלי

- 1 זה אין להסתפק בפיצוי ע"י שתזור החשבון, המהווה השבת הרווח האסור, שניסה הנתבע
2 לגרוף מאת התובעים, ויש להשיה עליו גם סנקציה של פיצוי עונשי.
3
- 4 6. ב"כ הנתבע טוען, כי המקרה שבפני אינו שונה ממקרים רבים אחרים, שהגיעו לדיון בבתי
5 המשפט, ואשר באף לא אחד מהם נקבע כי יש מקום לפיצוי עונשי. לדברי ב"כ הנתבע, גם
6 אם מדובר במקרה של הפרת חובת הנאמנות מצד הנתבע, כפי שנקבע בהחלטתי, אין כתי
7 המשפט פוסקים פיצוי עונשי במקרה של הפרת חובה זו. יתר על כן, התובעים אינם
8 מסבירים כלל, מדוע הם זכאים לתמורה נוספת של פיצוי עונשי, מעבר לפיצוי שנפסק להם
9 בגין הנזק הממשי, וגם מטעם זה אין ב"כ הנתבע סבור כי ראוי להיענות לדרישתם (סעיף
10 3.3 לסיכומי ב"כ הנתבע).
- 11
- 12 7. ב"כ הנתבע מוסיף וטוען, כי התובעים אינם יכולים להיבנות מפסק הדין שניתן בת.א.
13 21132/98 הנ"ל, שכן מדובר במקרה עובדתי שונה. במקרה קא עסקינן, בשונה מאותו פסק
14 – דין, לא מצאו התובעים לגבון לפרט מהי עגמת הנפש שנגרמה להם, והסתפקו בשימוש
15 סתמי במילים "פיצוי עונשי, עגמת נפש" (סעיף 3.7 לסיכומי ב"כ הנתבע).
- 16
- 17 8. ב"כ הצדדים לא היפנו בסיכומיהם להלכה החדשה בנוגע לפיצויים בגין הפרת חובת הוס
18 הלב, שנפסקה מפי כב' הנשיא ברק בע"א 6370/00 קל בנין בע"מ נ' ע.ר.מ רעננה לבניה
19 והשכרה בע"מ, פ"ד נו(3) 289. פסק הדין עוסק בניחות של סעד הפיצויים בגין ניהול מו"מ,
20 שלא הבשיל לכלל חוזה מחייב. הצדדים באותו מקרה סיכמו ביניהם את כל תנאי העסקה
21 ולחצו ידיים, אך בסופו של דבר לא נכרת חוזה, בשל העדר אישור מועצת המנהלים של
22 המעוררת. לדברי הנשיא ברק, בנסיבות מיוחדות מעין אלה, כאשר המשא ומתן נוהל תוך
23 הפרת חובת תום הלב, זכאית המשיכה לפיצויי קיום ולא רק לפיצויי הסתמכות:
24

בתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דפנה אבניאלי

- 1 "המשא והמתן הגיע לשלב מתקדם, וכריתת החוזה היתה אמיננטית. בנסיבות אלה
2 זכאי הנפגע לתבוע את פיצויים הקיום שלו" (שם, בעמ' 304).
- 3
- 4 הפיצוי שנפסק למערערת בעניין קל בניין נקבע על דרך האומדנא, מאחר שלא ניתן היה
5 להגיע למסקנה חד-משמעית בדבר שיעור הרווח שהיה צפוי למערערת, לו היתה כורתת את
6 ההסכם עם המשיבה ומבצעת את העבודות על פי המכרז.
- 7
- 8 9. נסיבותיו של פסק הדין בעניין קל בניין שונות מענייננו, אך הן מעידות על השינוי שחל
9 בתפיסתו של בית המשפט העליון, בכל הנוגע לפיצוי המגיע בגין הפרת חובת תום הלב, גם
10 אם לא נכרת בסופו של דבר הסכם מחייב. פסק הדין מלמד על ביטול ההבחנה המסורתית
11 בין פיצויי הסתמכות (בשלב הטרם חווי של המו"מ), לבין פיצויי קיום (בשלב החווי), ועל
12 נטייתו של בית המשפט להשקיף על נזקיו של התובע, בגין הפרת חובת תום הלב, במבט
13 כולל.
- 14
- 15 10. הדברים שנאמרו בפרשת קל בניין, לענין הפרת חובת תום הלב, ישימים גם במקרה של
16 הפרת חובת הנאמנות או חובת האמון, החלה על בנק כלפי לקוחותיו. חובה זו קיימת לצד
17 חובת תום הלב, הנגזרת ממערכת היחסים התווית שבין הלקוח לבין הבנק (כפי שנקבע
18 בע"א 5893/91 טפהות בנק למשכנתאות בע"מ נ' צבאח, פ"ד מח(2) 573, 590; ע"א
19 7424/96 בנק המורחי בע"מ נ' גרציאני בע"מ, פ"ד נד(2) 145, 161).
- 20
- 21 11. אם חפצו התובעים בקבלת פיצוי בגין הפרת חובת הנאמנות, היה עליהם "לקרוא לילד
22 בשמו", ואף להוכיח בפני בית המשפט מהו הנזק שנגרם להם בגין הפרת החובה הנטענת.
23 התובעים לא כחרו בדרך זו, אלא ביקשו להשית על התובע פיצוי עונשי, בסכום של
24 100,000 ₪, ללא כל פירוט. אינני סבורה כי המקרה שבפני מצדיק פגיעה בדרך זו.

בתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דפנה אבניאלי

1 ולמעשה, אינני סבורה כי ניתן לפסוע בה כלל, כאשר אין בידי התובע להוכיח את נזקיו,
2 מעבר לנזקים הכספיים הנובעים משחזור החשבון לאחור.

3

4 12. יתכן שהייתי מגיעה למסקנה שונה, לו התובעים היו מבקשים לחייב את הנתבע בפיצוי על
5 עגמת הנפש שנגרמה להם, בשל הצורך לנהל הליך מסובך כמשך שנים כה רבות, כפי
6 שאירע בת.א. 21132/98 הנ"ל. ברם, לא זו היחה דרישה של התובעים, ולכן אין מקום
7 להידרש גם לאפשרות זו.
8 התוצאה היא, שאינני פוסקת לתובעים פיצוי עונשי, כנדרש על ידם.

9

10

החזר הוצאות

11 13. ב"כ התובעים מבקש לחייב את הנתבע בהחזר הוצאות, בגין הצורך להצטייד בחוו"ד
12 מומחה, לפני הגשת התביעה, בסך של 60,303 ₪. כמו כן מבקש ב"כ התובעים סך של
13 47,000 ₪, בגין הכנת חישוכים נוספים על ידי המומחה, לאתר הגשת התביעה. ב"כ
14 התובעים דורש אף שהנתבע יחויב להשיב לתובעים את ההוצאות בגין צילום דפי חשבון
15 הבנק, שנדרשו להכנת התביעה, בסך 21,767 ₪; ואת החזר ההוצאות בגין צילומים אחרים
16 והוצאות נוספות בסך 10,000 ₪.

17

18 14. ב"כ הנתבע טוען, כי מרבית החישוכים שנערכו על ידי המומחה מתייחסים לחשבונה של
19 התובעת 1, שתביעתה נדחתה בנוגע להשקעה בקרנות הנאמנות, כאמור בהחלטתי מיום
20 27.1.02. לגבי התובעת 3 נטען, כי אינה זכאית להחזר כלשהו, מאחר שתביעתה נדחתה על
21 כל ראשיה. לגבי תובע 2 נטען, כי תביעתו אמנם התקבלה במרביתה, אך לשם כך לא היה
22 צורך בכל החישוכים שנערכו על ידי המומחה. עוד נטען, כי התובעים זכאים בכל מקרה
23 להחזר סך של 60,303 ₪, שנדרש מלכתחילה בתביעתם, אך אינם זכאים להחזר הסכום
24 הנוסף של 47,000 ₪.

25

בתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דפנה אבניאלי

15. סבורה אני, כי החזר ההוצאות מגיע לתובעים 1,2 ביחד ולחוד, מכלי שאדרש להפרדה
 2 שעשה ב"כ הנתבע, בנוגע לסכומים שבהם זכה כל אחד מהם. מדובר בחוות דעת אחת,
 3 ששימשה את התובעים לצורך תביעתם כנגד הנתבע, והמומחה אף נחקר עליה בבית
 4 המשפט. האמור לעיל, מתייחס לדרישה להחזר סך של 60,303 ₪, בתוספת הפרשי הצמדה
 5 וריבית מיום הגשת התביעה ועד התשלום בפועל.
- 16
16. באשר לסכום הנוסף, אשר לגביו נערך הסכם שכ"ט מאוחר עם חב' שגיא, אני קובעת כי אין
 8 מקום לחייב בו את הנתבע. הסיבות לכך הן שתיים: ראשית, סכום זה לא נדרש בכתב
 9 התביעה או בשלב מאוחר יותר, והוא נדרש בסיכומים לראשונה. הסיבה השניה נעוצה
 10 בהסכם שכ"ט עצמו, בו נאמר כי נערכה בדיקת חשבונה של התובעת 1, אך כעקבות
 11 החלטת ביניים שניתנה על ידי נמצא, כי יש לערוך חו"ד נוספת, גם בנוגע לחשבון הפרטי
 12 של התובע 2. לא ברור מדוע בחרה חב' שגיא לערוך בדיקה חלקית של חשבון התובעת 1
 13 בלבד, ורק לאחר מכן ניאותה לבדוק גם את חשבונו של התובע 2, למרות שהתביעה הוגשה
 14 מלכתחילה גם בשמו. לפיכך, אינני מוצאת מקום לחייב את הנתבע בהשבת סכום זה.
- 15
- 16
17. באשר להחזר הוצאות צילום המסמכים טוען ב"כ הנתבע, כי הצילום נדרש לצורך תביעה
 18 של התובעת 1, שנדרחה. עוד נטען, כי במהלך השנים קיבלה התובעת 1 את דפי החשבון
 19 ומסמכים אחרים כאופן שוטף, אך לא שמרה אותם, ולכן אין לה אלא להלין על עצמה.
 20 לא מצאתי מקום לקבל טיעונים אלה, שכן הפקת דפי החשבון נדרשה לצורך עריכת חוות
 21 הדעת, המתייחסת לתביעה בכלולה, ולכן זכאים התובעים 1,2, ביחד ולחוד, להחזר הסכום
 22 ששולם על ידם, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התביעה ועד החזר בפועל.
- 23
18. דרישתם האחרונה של התובעים להחזר הוצאות, מתייחסת להוצאות ששולמו על ידם
 24 "לשם קידום התביעה", בסכום מוערך של 10,000 ₪. לביסוס דרישה זו הוצג כרטיסם של
 25

בתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דבנה אבניאלי

1 התובעים אצל בא-כוחם (נספח ו' לסיכומים), שלא ניתן להבין ממנו דבר. לא מצאתי מקום
2 להורות על החזר תמוה זה, ומוטב היה לו לא היה נדרש ע"י התובעים מלכתחילה.

3

4

החזר אגרת בית המשפט

5 19. ב"כ הנתבע אינו חולק על הדרישה להחזר המחצית הראשונה והשנייה של אגרת בית
6 המשפט, ששולמה על ידי התובעים. אכן, התובעים זכאים להחזר סכומים אלה, בצירוף
7 הפרשי הצמדה וריבית מיום התשלום ועד החזר בפועל, ואין מקום להכביר מילים על כך.

8

9

שכ"ט עו"ד

10 20. ב"כ התובעים מציין, כי הוסכם בינו לבין התובעים, כי ישולם לו שכ"ט בשיעור של 14%
11 מסכום פסק הדין הכולל על כל רכיביו, לרבות החזר הוצאות שייפסקו לתובעים (מוצג 12
12 בתיק המוצגים המשלים). לדבריו, הלכה היא כיום, שיש לכבד הסכמי שכ"ט בעת פסיקת
13 הוצאות לצד הזוכה במשפט, כמפורט בהנחייתו של כב' הנשיא ברק (נספח ה' לסיכומי ב"כ
14 התובעים). ב"כ התובעים אף ביקש להדגיש, כי מדובר בהסכם שכ"ט שנערך על ידו
15 בתקופה הראשונה בה החל לפעול כעו"ד, וטען כי מדובר בסכום נמוך יחסית להיקף
16 העבודה שהושקעה על ידו בניהול התביעה.

17

18 21. ב"כ הנתבע טוען, כי מדובר בסכום גבוה בהרבה מהתעריף המומלץ של לשכת עורכי הדין.
19 לדבריו, אין לזכות את התובעת 3 בשכ"ט, אלא יש לחייבה בתשלום לנתבע, מאחר
20 שתביעתה נדחתה, וכך גם בנוגע לתובעת 1, שמרבית תביעתה לא התקבלה. בנוגע לתובע 2
21 נקט ב"כ הנתבע בנימה חברית והודיע, כי משאיר את הענין לשיקול דעת בית המשפט, הגם
22 שציון, כי עיון כנספח ה' לסיכומי ב"כ התובעים אינו מעלה, שמדובר בהלכה, אלא בהנחיה
23 לפיה בית המשפט רשאי להביא בחשבון את הסכם שכר הטרחה.

24

כתי המשפט

א 064275/97

בית משפט השלום תל אביב-יפו

בפני: כב' השופטת ד"ר דפנה אבניאלי

1 22. אכן, ב"כ התובעים טרח ועמל על ניהול תביעתם של התובעים. כפי שניתן להיווכח
2 מהתצהירים שהוגשו לתיק בית המשפט. מפרוטוקול הדיון ומהסיכומים שהוגשו בשלב
3 שקדם למתן ההחלטה ובשלב זה. גם חלקו של ב"כ הנתבע לא נגרע בעמל זהה כמעט, אך
4 סכום שכה"ט שסוכם בינו לבין הנתבע נותר כגדר נעלם.

5
6 23. חישוב מהיר של הסכום הנדרש כהחזר שכ"ט ע"י התובעים מעלה, כי מדובר בסכום של כ-
7 74,000 ₪ (קרן). מאחר שמרבית הסכומים הנדרשים על ידי התובעים נושאים הפרשי
8 הצמדה וריבית מאז הגשת התביעה, צפוי הסכום הסופי להיות גבוה בהרבה.
9 מדובר בדרישה כספית חריגה בהיקפה, אשר לא אוכל להיעתר לה.
10 אני קובעת, כי התובעים זכאים לשכ"ט ע"י בסכום כולל של 60,000 ₪, בצירוף מע"מ
11 ובתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק, החל מיום מתן פסק הדין ועד התשלום בפועל.

12
13 ניתן היום 21.4.03 בהעדר הצדדים.

14 המזכירות תשלח לצדדים עותק מפסק הדין בדואר רשום.

15
16
17
18 ד"ר דפנה אבניאלי, שופטת